

Wstęp

Szanowni czytelnicy!

Decyzją Komisji Historycznej AZS z 29 września 2020 r. rozpoczęliśmy pracę nad nową edycją „Zeszytów Historycznych”. Przez kilkanaście lat zeszyty towarzyszyły działaniom azetesiaków i myślimy, że wydawnictwo to spełniło nasze oczekiwania. Przypominało dzieje związku, utrwalało świadomość o tradycji AZS, ocalało od zapomnienia postaci i wydarzenia związane ze sportem akademickim. Było uzupełnieniem badań nad historią takich naukowców, jak Ryszard Wryk, Czesław Michalski czy Jerzy Pawłowski. O „Zeszytach Historycznych” z lat 1996–2005 będzie traktował pierwszy tekst, napisany przez doktorski duet: **Halina Hanusz i Robert Gawkowski**. W artykule znajdziecie Państwo krótkie przypomnienie, ile cennych materiałów historycznych zostało wówczas opublikowanych, co jest pośrednio uzasadnieniem, dlaczego reaktywujemy to wydawnictwo.

W pierwszym numerze po reaktywacji umieszczamy różnorakie artykuły, zarówno te odnoszące się do historii sprzed wieku, jak i dziejów najnowszych. Przypominamy postać założyciela AZS – dr. Wacława Majewskiego. Materiał jest tym cenniejszy, gdyż pisany przez... prawnuczkę założyciela **Joannę Młynarską** i okraszony nieznanymi zdjęciami sprzed 120 laty, pochodzącymi ze zbioru rodzinnego. Znajdują się w tym zeszycie też artykuły odkrywające nieznaną dotąd pola dziejowe AZS. **Grzegorz Krawczyński** ujawnia nam swe badania nad historią przedwojenną piłkarzy AZS Warszawa i tłumaczy, dlaczego związek stołeczny w czasach II RP zniknął z rozgrywek piłkarskich aż na trzy lata. Tak jak Krawczyński bierze pod lupę warszawski futbol AZS, tak **Dariusz Sokołowski** koncentruje się na fenomenie koszykówki w AZS Poznań. Przekonuje nas, że rozpad znakomitego zespołu basketballu spowodował poznański KPW,

kaperując większość akademickich koszykarzy.

Jest też artykuł biograficzny **Artura Kamińskiego** o pływaczce Apolonii Trat, wyjaśniający powód jej przedwczesnego zakończenia kariery. Tratowa wojny nie przeżyła i tym samym listę strat wojennych AZS uzupełniamy o jej nazwisko. W numerze będzie coś z historii najnowszej. Duet **Michał Filarski i Maciej Wadowski** z Kielce przybliży nam historię AZS Kielce, opisując dzieje AZS Politechniki Świętokrzyskiej. Na końcu zeszytu znajdziecie Państwo artykuł biograficzno-wspomnieniowy pióra dr. **Jerzego Chełmeckiego**. Bohaterką będzie zmarła niedawno ikona warszawskiej AWF – dr Krystyna Lipska-Skład.

W zeszycie znajdują się też dwie rzeczy pomocne w poszukiwaniach historycznych. Pierwsza to opis, autorstwa prof. **Dariusza Ślępka**, działającego fenomenu, czyli Wirtualnego Muzeum AZS. Druga to swoisty przewodnik po artefaktach azetesowskich zgromadzonych w warszawskim Muzeum Sportu i Turystyki. Artykuł napisała **Marta Marek**, która jak mało kto zna zbiory tej instytucji – jest bowiem jej kustoszem.

Mamy nadzieję, że „Zeszyty Historyczne AZS” znajdą swoich odbiorców i – tak jak kiedyś – staną się cennym uzupełnieniem badań historycznych nad przeszłością naszego środowiska.

Redakcja